

Report Date: 12/21/2007

E-App Reviewer Area
 Audit Trail Detail Report
 OPEID: 012223 00
 Appl Sys Id: 148998
 Entered by Education:

Section A

1.Purpose: 03 Reapproval (Recertification)

Preacquisition Review Requested:

2.School Name: Jagiellonian University Collegium Medicum

3.Trade Name:

4.Former Name:

5.Merger: OPEID School Name

6a.TIN:

6b.DUNS: 366086291

7.Recent Award Begin Date: 07/01/2004

Recent Award End Date: 06/30/2005

8.Current Award Begin Date: 07/01/2005

Current Award End Date: 06/30/2006

9.E-mail Address: <http://www.cm-uj.krakow.pl>

10 - 14, 20 - 21, 70, L - School Officials :

Name:	Last Update	End Date	Signature	Contact	Colleague	Agent
Dr Stanislaw Konturek	06/21/2006		N	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Poland, 31-008	School's Title			PEPS Title		
Phone: 48 12 4226922	Vice-Rector			Other		
Fax: 48 12 4222578						
E-mail:						
Name: Mr Stanislaw Starzyk	Last Update	End Date	Signature	Contact	Colleague	Agent
Joined User:	07/17/2001	07/17/2001	N	N	N	N
Address: 12 St. Anna Street Krakow Poland, 31-008	012223					
Phone: 48 12 4220411	School's Title			PEPS Title		
Fax: 48 12 4228494	Bursar			Chief Financial Officer		
E-mail:						
Name: Prof. Dr Marek Zembala, MD	Last Update	End Date	Signature	Contact	Colleague	Agent
Joined User:	06/21/2006	06/21/2006	N	N	N	N
Address: 12 St. Anna Street Krakow Poland, 31-008	012223					
Phone: +4812 4226922	School's Title			PEPS Title		
Fax: +48124222578	V-Rector of the Jagiellonian University			President/Chancellor/CEO		
E-mail: prorektor@cm-uj.krakow.pl						

Report Date: 12/21/2007

E-App Reviewer Area
 Audit Trail Detail Report
 OPEID: 012223 00
 Appl Sys Id: 148998
 Entered by Education:

Name: Mr Stanislaw Starzyk, MSc	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
	07/17/2001		N	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Krakow Poland, 31- 008	<u>School's Title</u>		<u>PEPS Title</u>			
Phone: 48 12 4220411 Fax: 48 12 4228494 E-mail: N/A	Bursar		Chief Financial Officer			

Name: Mr Stanislaw Starzyk, MSc	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
	07/17/2001		N	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Krakow Poland, 31-008	<u>School's Title</u>		<u>PEPS Title</u>			
Phone: +4812 4228494 Fax: +4812 4228494 E-mail: N/A	Bursar		Financial Aid Administrator			

Name: Prof. Dr Jerzy Stachura, MD	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
	07/17/2001		N	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Krakow Poland, 31-008	<u>School's Title</u>		<u>PEPS Title</u>			
Phone: +4812 4228042 Fax: +4812 4228042 E-mail: mxstepni@cyf-kr.edu.pl	Head, School of Medicine		Other			

Name: Prof. Dr Jerzy Stachura, MD	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
	06/21/2006		N	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Krakow Poland, 31-008	<u>School's Title</u>		<u>PEPS Title</u>			
Phone: +4812 4228042 Fax: +4812 4228042 E-mail: mxstepni@cyf-kr.edu.pl	Head, School of Medicine		Other			

Report Date: 12/21/2007

E-App Reviewer Area
 Audit Trail Detail Report
 OPEID: 012223 00
 Appl Sys Id: 148998
 Entered by Education:

Name:	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
Prof. Dr Wieslaw Pawlik, MD	06/21/2006		Y	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Krakow Poland, 31-008	<u>School's Title</u>			<u>PEPS Title</u>		
Phone: +4812 4226922 Fax: +48124222578 E-mail: prorektor@cm- uj.krakow.pl	V-Rector of the Jagiellonian University			President/Chancellor/CEO		

Name:	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
Prof. Dr Piotr Laidler, PhD	06/21/2006		N	N	Y	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Krakow Poland, 31-008	<u>School's Title</u>			<u>PEPS Title</u>		
Phone: +4812 4228042 Fax: +4812 4228042 E-mail: mstepniak@cm- uj.krakow.pl	Vice Dean Faculty of Medicine			Other		

Name:	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
Prof. Dr Piotr Laidler	06/21/2006		N	Y	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 St. Anna Street Krakow Poland, 31-008	<u>School's Title</u>			<u>PEPS Title</u>		
Phone: 48 12 4228042 Fax: 48 12 4212869 E-mail: mstepniak@cm- uj.krakow.pl	Vice-Rector			Other		

Name:	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
Ms Magdalena Stępnia	06/21/2006		N	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 Sw. Anny street Kraków Kraków Poland, 31-008	<u>School's Title</u>			<u>PEPS Title</u>		
Phone: +4812 4228042 Fax: +4812 4212869 E-mail: mstepniak@cm- uj.krakow.pl	Officer			FFEL Contact		

Report Date: 12/21/2007

E-App Reviewer Area
 Audit Trail Detail Report
 OPEID: 012223 00
 Appl Sys Id: 148998
 Entered by Education:

Name: Ms Edyta Stanczykiewicz	<u>Last Update</u>	<u>End Date</u>	<u>Signature</u>	<u>Contact</u>	<u>Colleague</u>	<u>Agent</u>
	06/21/2006		N	N	N	N
Joined User:	012223					
Address: 12 Sw. Anny street Kraków Kraków Poland, 31-008	<u>School's Title</u>		<u>PEPS Title</u>			
Phone: +4812 4228042 Fax: +4812 4212869	Officer		Destination Point Administrator			
E-mail: estanczy@cm-uj.krakow.pl						

Section B

15. Accreditation:

<u>End Date/</u>	<u>Last Updt</u>			<u>Last Accred</u>
<u>Approved</u>	<u>Date/User</u>	<u>Agency Name</u>	<u>Type</u>	<u>Number</u>
				<u>Year</u>
				<u>Years</u>

16. FAA Certification:

Number:

Expiration Date:

17. State Authorization:

<u>Eff. Date/</u>	<u>Last Updt</u>	<u>End Date/</u>		
<u>Approval</u>	<u>Date/User</u>	<u>End Reason</u>	<u>Name/Address</u>	<u>Phone/Fax</u>
				<u>E-mail</u>

Section C

18. School Type: Foreign Public

19. Type Change Date:

Section D

22. Owner Type:

23,24. Owners:

	<u>Owner</u>	<u>Start Date</u>		<u>Last Updt</u>	<u>Owner Type/Stock Symbol/</u>
<u>Name/Address</u>	<u>Level/%</u>	<u>/ End Date</u>	<u>TIN</u>	<u>Date/user</u>	<u>Incorporation State/</u>
					<u>Country</u>

25. Other Entities Owned:

<u>Owner Name</u>	<u>OPE ID</u>	<u>School Name</u>	<u>Servicer</u>	<u>End Date</u>	<u>Liability Owed</u>
-------------------	---------------	--------------------	-----------------	-----------------	-----------------------

E-App Reviewer Area
 Audit Trail Detail Report
 OPEID: 012223 00
 Appl Sys Id: 148998
 Entered by Education:

26. Educational Programs:

Section E

- N a. Associate's Degree
- N b. Bachelor's Degree
- Y c. Master's Degree or Doctor's Degree
- Y d. First professional Degree
- Direct Assessment
- N e. Graduate Short Term
- N f. 2 Year Transfer Program
- N g. 600+ Clock Hours
- N h. Undergrad Previous Degree Required
- N i. 300-599 Clock Hours
- N j. Professional Certification

Academic Calendar: Semester Hours

- Program Length: Master's Degree or Doctor's Degree
- N 600-899 Clock Hours
 - N One Year (N/D)
 - N Two Years (N/D)
 - N Three Plus years (N/D)

27. Vocational Programs:

28. Contract with Ineligible Institution:

<u>End Date</u>	<u>Last Updt Date/User</u>	<u>Program Name</u>	<u>OPE ID</u>	<u>School Name/ Corporation Name/ Address</u>	<u>Owner Name</u>	<u>Withdraw Ind./ % Contracted</u>	<u>Out</u>
-----------------	----------------------------	---------------------	---------------	---	-------------------	------------------------------------	------------

Section F

29 - 30. Locations:

<u>OPE ID/ DUNS</u>	<u>School Name/Address/ Other Address</u>	<u>Recommend.</u>	<u>Disapprove Branch Date/Reason</u>	<u>Date/Ind</u>	<u>End Date</u>	<u>Last Updt Date/User</u>
01222300	Jagiellonian University	Approve				08/10/2006
366086291	Collegium Medicum 12 St. Anny Street Krakow Krakow Poland, 31- 008 Mailing Address:					EPJVETTI

Section G

Recently Completed Award Year: 2005

- 31. N Are any of your programs offered in whole or part by correspondence or telecommunications.
- 32 a. N More than 50% of courses taught by correspondence.
- 32 b. N 50% or more of regular students enrolled in correspondence courses.
- 33. N More than 50% of regular students ability-to-benefit students.
- 34. N More than 25% of regular students incarcerated.

Report Date: 12/21/2007

E-App Reviewer Area
 Audit Trail Detail Report
 OPEID: 012223 00
 Appl Sys Id: 148998
 Entered by Education:

Section H

36.FTE Financial Aid Staff:

Award Year: 2001

Professional Staff:

Clerical Staff:

37.SFAP Programs:

38.-39.Enrollment:

Current Year:

Next Year:

Third Year:

Total Enroll.:

Withdrawals at 100% Refund:

Withdrawals <100% Refund:

Section I

41.Secondary School Completion Credential: Y

42.Authorized to Provide Post-secondary Education: Y

43.Offers Degree Equivalent to US Degree: Y

44.Two Year Program: Y

45.One Year Non Degree Program: Y

46. US Admin Office:

Medical School: Y

Vet School: N

47.Foreign Instructional Location:

Name of Facility: Jagiellonian University
Collegium MedicumAddress: 12 St. Anna Street
Krakow
Poland, 31-008

Phone: 48 12 422 0411

Fax: 48 12 422 2578

E-mail Address: www.cyf-kr.edu.pl/academic/cmuj/inde

Contact Name: Professor Stanislaw Konturek

48.Non-US Medical Evaluation Agency:

Name: Poland: Ministry of Health and
Social WelfareAddress: 15 Miodowa Street
Warsaw
Poland, 00--923

Phone: 482 283 11553

Fax:

E-mail Address:

Contact Name:

49.Approved for Grad. Med. Ed. in your Country: Y

50.Total Clinical/Medical Instruction Months: 43

E-App Reviewer Area
Audit Trail Detail Report
OPEID: 012223 00
Appl Sys Id: 148998
Entered by Education:

51. US Clinical/Medical Location:

52. Graduation Dates/Totals:	<u>Graduation Date</u>	<u>Number Of Graduates</u>
Most Recent Year:	06/30/2003	335
Previous Year:	06/30/2004	350
Third Year:	06/30/2005	376
<u>Most Recent Academic Year</u>		
53. Start Date:	09/01/2004	
End Date:	06/30/2005	

54. Total Enrolled: 2205

55. Total Non-US Citizens/Residents Enrolled: 2138

56. Students Taking any Step of ECFMG Exam: 136

57. Students Passing any Step of ECFMG Exam: 105

Section J

58. Third-Party Servicers:

<u>Recommend.</u>	<u>Effective Date</u>	<u>Expiration Date</u>	<u>Last Updt Date/User</u>	<u>Contact Person/ Job Title</u>	<u>Company Name/ Address/Phone/Fax/E-mail</u>
-------------------	-----------------------	------------------------	----------------------------	----------------------------------	---

Section K

- 59. 34 CFR 668.16: Y
- 60. 34 CFR 668.16: Y
- 61. Periodic Fiscal Reconcil: Y
- 62. 34 CFR 668.16: Y
- 63. 34 CFR 668.16: Y
- 64. 34 CFR 668.163: N
- 65. 34 CFR 668.22: Y
- 66a. 34 CFR 668.15: Y
- 66b. 34 CFR 668.23: Y
- 67. Use Electronic Process: Y
- 68. Change Notification Process: Y

Report Date: 12/21/2007

E-App Reviewer Area
 Audit Trail Detail Report
 OPEID: 012223 00
 Appl Sys Id: 148998
 Entered by Education:

69.Application Comments:

Section I:

I was unable to put in application numbers of English program behind backslash

Section I 52 graduates 2003:335/44; 2004:350/48; 2005:376/44

Section I 54 enrolled students 2205/342

Section I 56:

Medical school does not require successful completion of USMLE Step 1, 2 for promotion or graduation. USMLE score can be released to the School only on students request. School sends a request to ECFMG for score release once a year. Not all students/graduates who take the exam approve the School to receive their scores. Therefore, USMLE passing rate available is not complete and accurate.

Section F30

I was unable to put in application locations of units of Faculty of Medicine JU CM

Unit (Chair/Clinic/Department); Location

Chair of Medical Biochemistry; Kopernika 7 str., Krakow

Chair of Anatomy; Kopernika 12 str, Krakow

Chair of Epidemiology and Preventive Medicine; Kopernika 7 str., Krakow

Chair of Pharmacology; Grzegórzecka 16 str., Krakow

Chair of Physiology; Grzegórzecka 16 str., Krakow

Chair of Histology; Kopernika 7 str., Krakow

Chair of Immunology; Czysta 18 str., Krakow

Chair of Forensic Medicine; Grzegórzecka 16 str., Krakow

Chair of Microbiology; Czysta 18 str., Krakow

Chair of Pathophysiology; Czysta 18 str., Krakow

Chair of History of Medicine; Kopernika 7 str., Krakow

Chair of Patomorphology; Grzegórzecka 16 str., Krakow

Chair of Biostatistics and Telemedicine; Kopernika 7 str., Krakow

Department of Biology and Human Development; Kopernika 7 str., Krakow

Department of Hygiene and Ecology; Kopernika 7 str., Krakow

Chair of Infectious Diseases and Hepatology; Sniadeckich 5 str., Krakow

Chair of Gastroenterology; Sniadeckich 10 str, Krakow

Chair of Metabolic Diseases; Kopernika 15 str, Krakow

Chair of Nephrology; Kopernika 15 str., Krakow

II Chair of Internal Medicine; Skawinska 8 str., Krakow

I Chair of Cardiology; Kopernika 17 str., Kr

71.Foreign Gift:

<u>Gift Type</u>	<u>Received Date</u>	<u>Foreign Amount</u>	<u>Giver Name</u>	<u>Country Name</u>	<u>Contract Start Date</u>	<u>Contract End Date</u>
------------------	----------------------	-----------------------	-------------------	---------------------	----------------------------	--------------------------

Section M

Default Management Plan:

E-App Reviewer Area
Audit Trail Detail Report
OPEID: 012223 00
Appl Sys Id: 148998
Entered by Education:

<u>Section Number</u>	<u>Question Changed</u>	<u>Change Date</u>
A	06b	07/17/2001
A	09	07/17/2001
A	10	06/21/2006
A	11	07/17/2001
A	12	07/17/2001
A	13	07/03/2006
A	14	06/21/2006
E	26	07/17/2001
F	29	06/21/2006
G	31	07/03/2006
G	32	07/17/2001
G	33	07/17/2001
G	34	07/17/2001
I	41	07/03/2006
I	42	07/03/2006
I	43	07/03/2006
I	44	07/03/2006
I	45	07/03/2006
I	46	07/03/2006
I	50	07/17/2001
I	52	07/03/2006
I	53	06/21/2006
I	54	07/03/2006
I	55	07/03/2006
I	56	08/08/2006
I	57	07/17/2001
K	59	07/17/2001
K	60	07/17/2001
K	61	07/17/2001
K	62	07/17/2001
K	63	07/17/2001
K	65	07/17/2001
K	66a	07/17/2001
K	66b	07/17/2001
K	67	07/17/2001
K	68	07/17/2001
K	69	07/03/2006
K	70	06/21/2006
L	L	06/21/2006

**NAJSTARSZE PRZYWILEJE
UNIWERSYTETU KRAKOWSKIEGO**

**THE OLDEST CHARTERS
OF THE UNIVERSITY OF CRACOW**

THE OLDEST CHARTERS OF THE UNIVERSITY OF CRACOW

Edited and with an introduction by

BOŻENA WYROZUMSKA

English translation from the Latin (documents) and Polish (introduction) by

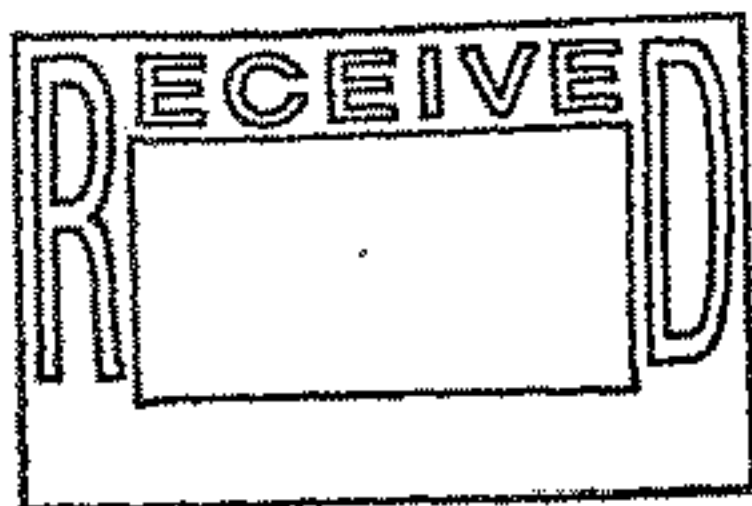
TERESA BALUK-ULEWICZOWA

CRACOW 2000

NAJSTARSZE PRZYWILEJE UNIwersYTETU KRAKOWSKIEGO

Do druku podała, na język polski przełożyła i wstępem opatrzyła
BOŻENA WYROZUMSKA

Tłumaczenie na język angielski łacińskich dokumentów oraz *Wstępu*
TERESA BAŁUK-ULEWICZOWA

KRAKÓW 2000

Wydawnictwo sfinansowane przez
BANK SPÓŁDZIELCZY RZEMIOSŁA

Reprodukcje dokumentów
KONRAD K. POLLESCII

¹ Copyright by Biuro Jubileuszowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000

² Copyright by Bożena Wyrozumska

³ Copyright by English translation Teresa Babuk-Głowaczowska

ISBN 83-91228-2-9

Biuro Jubileuszowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000
Wydanie I

NAJSTARSZE PRZYWILEJE UNIWERSYTECKIE

U podstaw Uniwersytetu w Krakowie znajdują się przywileje: króla Kazimierza Wielkiego z 12 maja 1364 r., papieża Urbana V z 1 września 1364 r., papieża Bonifacego IX z 11 stycznia 1397 r. i króla Władysława Jagiełły z 26 lipca 1400 r. Przywilej Kazimierza Wielkiego nadawał przyszłej Uczelni formy organizacyjne i zapewniał jej materialny byt, bez niego nie mógłby papież Urban V powołać do życia w Krakowie Studium Powszechnego; papież Bonifacy IX zezwolił na otwarcie wydziału teologicznego, a Władysław Jagiełło odnowionej i zreformowanej uczelni nadał nowy statut. Najważniejszy był jednak pierwszy krok, a ten uczynił król Kazimierz.

Europa już od dawna знаła system wyższego nauczania, wykształcał się on powoli od XII w., głównie we Włoszech i we Francji. Bolonia, Padwa i Paryż – oto trzy główne średniowieczne ośrodki uniwersyteckie. Pierwszy uniwersytet na północ od Alp założony został w Pradze w 1348 r. przez Karola IV, króla niemieckiego, króla Czech i cesarza. Wolno się domyślać, że ten fakt zdopingował króla polskiego do starań o własny Uniwersytet.

Kazimierz Wielki reformował państwo na wielką skalę, zarówno pod względem prawnym, jak i gospodarczym. Ukoronowaniem jego zabiegów było powołanie do życia wyższej uczelni w stolicy swego państwa – Krakowie. Pierwszy udokumentowany krok w tej sprawie został zrobiony w początkach 1363 r., kiedy to poselstwo Kazimierza Wielkiego udało się do Awinionu, ówczesnej siedziby papieża i przedstawiło prośbę królewską, ... *aby mógł założyć w znaczniejszym mieście swego Królestwa Studium Powszechne w każdym wydziale, a szczególnie w prawie kanonicznym i cywilnym wraz z przywilejami innych Studiów Powszechnych, a to dlatego, że z powodu wielkiej odległości od innych Studiów Powszechnych, wynoszącej ponad 40 dni drogi, nauka w owych stronach cierpi wygnanie, a liczni szlachetni klerycy byli pochwycony i uwięzieni, inni zaś w niewoli pomarli.* Nim jednak doszło do sformułowania na piśmie tego życzenia, musiano długo nad sprawą deliberować w gronie królewskich doradców, wśród których byli już ludzie szczytający się stopniami uniwersyteckimi, zdobytymi w zagranicznych uczelniach. Polska bowiem, wbrew sformułowanom zawartym w supplicie królewskiej skierowanej do papieża, nie była pozbawiona ludzi wykształconych, a dramatyczne słowa o licznych osobach, które utraciły nawet życie w wędrówce po wiedzę miały charakter retoryczny. Wreszcie stwierdzenie, że do najbliższego ośrodka

uniwersyteckiego trzeba jechać 40 dni, też nie odpowiada prawdzie. Takiego czasu wymagało pokonanie drogi do uniwersytetów włoskich, ale wszakże funkcjonował już Uniwersytet w Pradze, do którego można było dojechać w kilkanaście dni.

Dnia 15 października Urban V zwrócił się listownie do arcybiskupa gnieźnieńskiego – Jarosława Bogorii ze Skotnik – z prośbą, by on osobiście stwierdził, czy w Krakowie rzeczywiście istnieją wymagane warunki dla powołania Uniwersytetu i poinformował go pisemnie o wyniku swojej obserwacji. W liście swym papież zasadniczo przychylił się do prośby króla polskiego ... *przeło gorąco pragniemy tego rodzaju korzyści...*, prosił jednak by arcybiskup zbadał przywileje, jakimi król i miasto chcą obdarzyć przyszłą uczelnię, a nadto by przesłał Stolicy Apostolskiej te przywileje opatrzone pieczęciami. W styczniu 1364 r. arcybiskup gnieźnieński istotnie zjawił się w Krakowie, uczestniczył wówczas w konsekracji odbudowanej po pożarze z 1306 r. katedry wawelskiej, zapewne też wówczas konsultował treść przywilejów uniwersyteckich wystawionych przez króla i miasto Kraków. Oba te dokumenty zostały ostatecznie zrehabilitowane i spisane 12 maja 1364 r. i zgodnie z wolą papieża prawdopodobnie przesłane do Awinionu celem ostatecznej aprobaty. Nie zachował się list arcybiskupa do papieża, nie ma jednak podstaw by wątpić, czy – wobec wyraźnie wyrażonej w tym względzie prośby papieskiej – został on wysłany. Po przeanalizowaniu tych wszystkich informacji papież w dniu 1 września 1364 powołał do życia Uniwersytet w Krakowie, wprowadził jednak do tekstu dokumentu królewskiego pewną, zasadniczą poprawkę.

Model Uniwersytetu Kazimierzowskiego był połączeniem wzorca bolońskiego-padewskiego i neapolitańskiego. Z Bolonii i Padwy przyjęto system, według którego studenci stanowili korporację, zamieszkiwali w wynajmowanych mieszkaniach i wybierali rektora z własnego grona. Inaczej jednak niż tam rozwiązano system wynagradzania wykładowców. W uczelniach włoskich sami studenci opłacali swoje studia, natomiast w uniwersytecie neapolitańskim władca pokrywał koszty kształcenia i tak samo Kazimierz Wielki wziął na siebie ten ciężar. W jeszcze jednym punkcie chciał król polski naśladować fundatora Uniwersytetu w Neapolu, Fryderyka II Staufa, a mianowicie prawo zatwierdzania wyników egzaminu, a co za tym idzie nadawania stopni naukowych, zarezerwował dla swego kancelarza. W tym właśnie punkcie papież wprowadził zmianę, gdyż prawo to polecił przekazać miejscowemu biskupowi lub – w razie wakan-su na stolicy biskupiej – innemu dostojnikowi kościelnemu. Sprawa była tak istotna z punktu widzenia Stolicy Apostolskiej, że papież jeszcze raz do niej wrócił, a mianowicie w dwa tygodnie po zaaprobowaniu utworzenia w Krakowie wyższej uczelni. 13 września 1364 r. wystosował osobny list do króla, w którym przypominał mu, że prawo zatwierdzania wyników nauczania należy do papieża, a z jego ramienia wykonywane jest przez biskupa, wikariusza kapituły lub oficjale.

Powołany do życia Uniwersytet składał się z trzech wydziałów: sztuk wyzwolonych, medycyny i prawa, przy czym najbardziej rozbudowany i najlepiej uposażony był ten ostatni. Dla wydziału sztuk wyzwolonych przewidziano jedną katedrę, dla medycyny – dwie, a dla wydziału prawa aż osiem, z tych ośmiu na trzech miało wykładać prawo kanoniczne, a na pięciu prawo rzymskie. Studenci prawa wreszcie byli obowiązani odbywać praktykę w sądzie oficjale krakowskiego. Widać więc, że królowi zależało przede wszystkim na podniesieniu kultury prawniczej swego państwa.

Funkcjonowanie nowo powołanej uczelni jest poświadczane bardzo słabo, nie mniej jednak liczne wzmianki źródłowe pozwalają stwierdzić, iż w jakimś zakresie ona działała i kształciła polską, a nawet cudzoziemską młodzież. Przede wszystkim

wypromowano tu do stopnia bakałarza przynajmniej trzy osoby, które następnie kontynuowały studia w Pradze. Byli to: Teodoryk z Lukki, Mikołaj z Osterhausen i Jan z Elbląga. Studentem kazimierzowskiego Uniwersytetu był też Mikołaj z Gliwic, który dla ubogich scholarów odnowionej w 1400 r. uczelni ufundował bursę. Student Albert przepisał pewien rękopis i na końcu jego umieścił swoje imię, inny zaś po skopiowaniu traktatu medycznego zaznaczył, iż dzieło swoje wykonał „w zamku krakowskim czyli w Uniwersytecie” (*in castro Cracoviensi seu in Universitate studii*). Znamy wreszcie imiennie jednego z profesorów, nauczał tu Ambold: syn Jana z Kępina, po 1372 r. związany z krakowską szkołą katedralną.

Rychła śmierć króla (1370) uniemożliwiła normalny rozwój Uniwersytetu, który - zwłaszcza w swych początkach - potrzebował troskliwej i wspierającej opieki monarszej. I mamy dowód, że król takiej nie szczędził. Na potrzeby Uniwersytetu Kazimierz Wielki rozpoczął budowę specjalnego budynku - kolegium w podkrakowskim Kazimierzu. To kolegium, nazywane później *desertum* (opuszczone) lub *antiquum* (stare), jeszcze w początkach XV w. stanowiło punkt orientacyjny miasta. Z tych określeń wynika, iż budowla została wzniesiona, choć może nie wykończona. W kilkadziesiąt lat później „opuszczone” kolegium popadło w ruinę, na której Jan Długosz usiłował w 1477 r. zbudować klasztor kartuzów.

Panowanie następcy Kazimierza Wielkiego, Ludwika Węgierskiego, nie sprzyjało rozwojowi Uniwersytetu. Nowy władca rzadko bywał w Polsce, gdzie rządy namiestnicze pełniła jego matka - Elżbieta (siostra Kazimierza Wielkiego) oraz Władysław Opolczyk. W kraju nie działało się najlepiej. Świadek tych czasów kronikarz Janko z Czarnkowa pisał: *Za czasów króla Ludwika nie było żadnej stałości w Królestwie Polskim, ani żadnej sprawiedliwości*. Na pewno nie było więc warunków, by podtrzymywać wątłe życie uniwersyteckie. Po śmierci Ludwika nastąpiło trwające trzy lata bezkrólewie. Sytuacja zaczęła się stabilizować dopiero od momentu przybycia do Polski św. Jadwigi królowej i jej małżeństwa z Jagiellą.

Impulsy do ponownego uruchomienia krakowskiej wszechnicy wychodziły z różnych stron. Zapewne krakowskie duchowieństwo z biskupem Piotrem Wyszem (od 1392 r.) na czele miało swój znaczący w tym udział, obok niego także władze miejskie i wreszcie ci, którzy ukończywszy studia zagraniczne (głównie w Pradze), wracali do kraju, przynosząc tu idee uniwersyteckie.

Okolo 1390 r. podjęto pierwsze starania w celu pobudzenia krakowskiego Uniwersytetu. Była jakaś decyzja królewska w tej sprawie. Niestety nie dochował się ewentualny jej tekst, a nawet nie ma pewności czy była sformułowana na piśmie, czy tylko ustnie. Bartłomiej z Jasła, wychowanek Uniwersytetu praskiego, magister sztuk wyzwolonych i doktor teologii, był gorącym propagatorem idei odnowienia krakowskiej uczelni. W kilku mowach wygłoszonych w Krakowie w latach 1390-92 najpierw szeroko uzasadniał potrzebę renowacji *Studium Generale*, następnie stwierdził: *oto macie już ustanowione Studium*. Według jego słów Uniwersytet działał, składał się z trzech wydziałów: sztuk wyzwolonych, prawa i medycyny, wymienił też trzech jego profesorów - dwu Mikołajów i Stanisława.

W 1390 r. pojawił się w Krakowie sławny teolog, profesor Uniwersytetu w Pradze i współorganizator uniwersytetu heidelberskiego, późniejszy biskup Wormacji i kardynał - Mateusz z Krakowa. Pochodził on z rodziny w Krakowie zasiedziałej i zasłużonej dla miasta. Ojciec jego Konrad był notariuszem miejskim, czyli kierownikiem kancelarii (1344-59), również brat Mateusza - Piotr sprawował tę funkcję

w latach 1391–1414. Mateusz przybył do Krakowa na zaproszenie rady miasta, która w tym celu wystosowała do niego specjalny list. Pobyt jego poświadczają zapisy w rachunkach miejskich, w których wyszczególniono prezenty czynione mu przez miasto (głównie wino). Otrzymał też jakiś czynsz, z którego dochody wynosiły 3 grzywny rocznie. W pierwszej połowie następnego roku Mateusz opuścił Kraków. Miasto zapewniło mu środki transportu. Czynsz otrzymywał w następnych latach, a w jego imieniu pobierał go jego brat Jan Stadschreiber. Pobyt Mateusza w Krakowie właśnie na przełomie 1390/1391 r. da się związać z pierwszymi próbami przywrócenia zajęć uniwersyteckich. Inicjatywa ta jednak nie znalazła prawdopodobnie wystarczających środków i została zaniechana. Trzeba przypomnieć, że w 1390 r. i latach następnych król był szczególnie zaangażowany walką z Witoldem, którego wspomagali Krzyżacy.

Ponownie zaczęto czynić starania około ożywienia Uniwersytetu w 1396 r. Wtedy to bowiem Jadwiga i Jagiello wystosowali do papieża pismną prośbę o zgodę na otwarcie w Krakowie wydziału teologicznego. Prośba ta została uwzględniona i 11 stycznia 1397 r. papież wydał odpowiednią bullę. Wówczas po raz drugi pojawił się w Krakowie Mateusz, ale wcześniej, tj. 18 sierpnia 1396 r. otrzymał od papieża prawo głoszenia kazań w każdym mieście do jakiego zawita. Zamieszkał u znanego mieszczanina krakowskiego Piotra Kalderbergera, który musiał mieć także jakiś znaczący wkład w dzieło odnowy Uniwersytetu, skoro jego imię wpisano do metryki uniwersyteckiej z zaznaczeniem, że należy się za niego modlić, gdyż był dobrodziejem uczelni. W 1397 r. Mateusz był już profesorem Uniwersytetu w Heidelbergu. W Krakowie rada miasta uchwaliła wystawić mu dokument, na mocy którego miał nadal pobierać czynsz od 40 grzywn w wysokości 3 grzywn rocznie, co w porównaniu z jego pensją, jako zasłużonego profesora Uniwersytetu heidelberskiego wynoszącą 200 florenów rocznie, było jedynie skromnym zasiłkiem. Być może wówczas otrzymał kanonię wrocławską. W r. 1405 po osiągnięciu przez Mateusza biskupstwa wormackiego beneficjum to papież nadał Andrzejowi Laskarzowi. W niedatowanym liście, zachowanym w tzw. *Formularzu Jerzego*, znajduje się prośba ze strony Uniwersytetu krakowskiego, skierowana do papieża, by w związku z osiągnięciem przez Mateusza godności biskupa jego beneficja kościelne nadal magistrom krakowskim. Można domniemywać, że Uniwersytet nasz miał świadomość, iż uzyskane one zostały przez Mateusza w związku z jego zasługami dla krakowskiej uczelni. Do uruchomienia wykładów jednak w 1397 r. nie doszło. Mateusz znowu opuścił rodzinne miasto, tym razem na zawsze, ale czynsz nadany mu przez radę miejską pobierał do końca życia. Zasługi dla krakowskiego Uniwersytetu mogły być większe niż sama gotowość do podjęcia na nim wykładów. Piszący w pierwszej połowie XV w. kronikarz Andrzej z Ratzbony zanotował, że Władysław Jagiello założył *Studium Powszechnie w Krakowie, a uczynił to głównie za pośrednictwem magistra Mateusza, który następnie został biskupem wormackim, a którego specjalnie do tego celu przywołał, gdyż ten pochodził z Krakowa*.

W 1397 r. królowa wyasygnowała sporą sumę pieniędzy na założenie w Pradze bursy dla Litwinów, aby tam mogli przebywać i zdobywać wykształcenie teologiczne. Wydawało się, że idea uniwersytecka w Krakowie zanikła. Jej pobudzenie zawdzięczać należy wielu osobom. Duże zasługi położył w tym zakresie Piotr Wysz, biskup krakowski, doktor praw, wychowanek Uniwersytetu w Bolonii. Jego zasługi w tym względzie przypominał Franciszek z Brzegu, profesor Uniwersytetu krakowskiego, w mowie wygłoszonej po pogrzebie biskupa (zm. 1414). Najistotniejsza jednak była wola świętej królowej, która na łożu śmierci uczyniła zapis na rzecz Uniwersytetu.

